

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola, Praha 5, Štefánikova 19

Štefánikova 19/217, 150 00 Praha 5

Identifikátor: 600001938

Zřizovatel: Školský úřad Praha 5, Na Valentince 5, 150 21 Praha 5

Školský úřad: Praha 5, Na Valentince 5, 150 21 Praha 5

Termín konání orientační inspekce: 10. - 13. dubna 2000

Čj.	010 844/00 - 5104
Signatura	oa5kt203

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecká škola Štefánikova 19, 150 00 Praha 5 - Smíchov je MŠMT ČR zařazena do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1996 pod čj. ŠÚ/171/96/4-01-P5. Výuka je organizována v jednotlivých oborech podle učebních plánů č. 1 - 43 schválených MŠMT ČR pod čj. 18. 418/95 s účinností od 1. září 1995. Obsah učiva se řídí platnými učebními osnovami.

Škola poskytuje výuku předmětů v rámci tří základních oborů - hudebního, tanečního a výtvarného (HO - TO - VO). Plánovaná kapacita je 1 020 žáků, v tomto roce navštěvuje školu 971 žáků. Z toho je ve studiu přípravném 142 žáků, na I. stupni 678 žáků a na II. stupni 151 žáků. Na oddělení taneční připadá 87 žáků, oddělení výtvarné má 214 žáků, hudební oddělení navštěvuje 670 žáků. Školné u základního studia hudebního oboru činí 1.950,- Kč pololetně.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky výuky

Personální podmínky

Na škole působí celkem 47 interních učitelů se stoprocentní odbornou a pedagogickou způsobilostí, z toho 2 učitelé v tanečním oboru, 4 učitelé ve výtvarném oboru a zbývající v oboru hudebním. Ředitel školy má jednu zástupkyni, technicko-hospodářskou činnost zajišťuje 7 pracovníků na 5,5 úvazku.

Materiálně - technické podmínky

Odloučené pracoviště 152 00 Praha 5-Hlubočepy, V remízku čp. 919 je v budově III. ZŠ Barrandov a slouží do konce tohoto školního roku k výuce hudebních předmětů. Výuka zde probíhala od školního roku 1994/95 na výslovnou žádost veřejnosti a ŠÚ, s podmínkou o bezplatném užívání učeben. Důvody zrušení detašovaného pracoviště od 1. září 2000 a převedení kapacit do hlavní budovy na Smíchově jsou uvedeny ve výroční zprávě ZUŠ. Druhé odloučené pracoviště Štefánikova 21/219, 150 00 Praha 5-Smíchov je umístěno ve 2. patře a navazuje přímo na hlavní budovu školy. Smlouva č. 5 o nájmu těchto nebytových prostor byla uzavřena mezi Obvodním úřadem v Praze 5 (pronajímatelem) a Školskou správou Obvodního úřadu v Praze 5 (nájemcem) dne 28. prosince 1990. Dodatkem ze dne 12. června 1996 se nájemcem nebytových prostor stává ZUŠ Štefánikova 19, Praha 5. V letošním roce se podařilo škole realizovat rekonstrukci půdních prostor, kde je velmi vhodně a vkusně umístěno výtvarné oddělení (včetně keramické pece).

Hledání a řešení vhodných prostor pro výuku, estetická úroveň a vybavení učeben svědčí o neustálé snaze a úsilí managementu školy vytvářet ideální podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě 26 hospitací v hodinách hudebního oboru v předmětech: Hra na akordeon (2), Pěvecká hlasová výchova (2), Přípravná hudební výchova (1), Hudební nauka (2) a Sborový zpěv (1), Hra na klavír (5), Hra na flétnu a klarinet (5), Hra na kytaru (2), Hra na housle (6).

Hudební obor

Hra na akordeon

Ve sledovaných hodinách odpovídalo členění učiva do jednotlivých ročníků schváleným učebním osnovám. Inspekce však ve dvou případech zjistila porušení učebního plánu č. 1 - dva žáci přípravného studia mají každý samostatnou hodinu a platí jako ostatní žáci individuální výuky hry na nástroj. Platné učební plány ale určují organizování výuky v přípravě ke hře na nástroj ve skupině dvou až čtyř žáků. Studijní plány žáků nejsou vypracovávány. Dokumentace je celkově pečlivě vedena, inspekce však při kontrole třídních knih zjistila chybějící klasifikaci a počet omluvených a neomluvených hodin žáků za I. pololetí. Nikde nebyly rovněž shledány záznamy vedení školy o provedené kontrole dokumentace.

Učebna Hry na akordeon je účelně vybavena, žákům jsou podle potřeby zapůjčovány cvičné nástroje. Třída je prostorná a vkusně zařízená, četné diplomy na stěnách svědčí o úspěších žáků akordeonového oddělení. Výuku předmětu uskutečňuje ve škole jediná vyučující. Kvalitu jejích hodin pozitivně ovlivňuje dlouholetá pedagogická praxe i odpovídající odborná a pedagogická způsobilost. I když se v nenaplněnosti akordeonových tříd většiny pražských základních uměleckých škol negativně projevuje klesající zájem žáků o hru na tento nástroj, tato učitelka má žáků dostatek.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku, schopnostem a individuálním dispozicím každého žáka i sledovaným cílům výuky. Tomu napomáhá i vhodný výběr jak instruktivní, tak i přednesové literatury. Nová látka je vždy dostatečně vysvětlena, učitelka dbá o precizní a poučenou interpretaci notového záznamu, vede žáky k úspěšnému zvládnutí úskalí akordeonové hry. Hlídá stránku technickou, dynamickou i výrazovou, během výuky ověřuje a opakuje i znalosti žáků z oblasti hudební nauky. Žáci jsou vedeni k schopnosti sebekontroly a sebehodnocení, hodnocení prováděné pedagožkou je zaměřeno převážně pozitivně. Vztah mezi učitelkou a žáky je přátelský a příznivě ovlivňuje průběh výuky.

ČŠI hodnotí výuku Hry na akordeon jako velmi dobrou.

Pěvecká hlasová výchova

Výuku předmětu zajišťuje ve škole jediná učitelka s odpovídající odbornou i pedagogickou způsobilostí. Učivo probírané v jednotlivých ročnících je v souladu se schválenými učebními osnovami. V jednom případě inspekce shledala porušení učebního plánu č. 1, kdy žačka v přípravném studiu má samostatnou hodinu pěveckého hlasového výcviku a platí stejnou částku jako žáci individuální výuky Pěvecké hlasové výchovy I. stupně základního studia. Platné učební plány však předpisují v tomto případě organizování výuky ve skupině. Studijní plány nejsou vypracovávány. Dokumentace vykazuje nedostatky - učitelka nepředložila kmenový výkaz žáků (pouze roztrhaný titulní list tohoto výkazu), v třídních knihách nebyla nikde vyplněna klasifikace a počet omluvených a neomluvených hodin za I. pololetí. Inspekce opět jako v předmětu Hra na akordeon neshledala data a podpisy vedení školy, které by

svědčily o provedení kontroly pedagogické dokumentace.

Ve sledovaných hodinách byla náležitá pozornost věnována rozezpívání, hlasová cvičení byla většinou volena vhodně vzhledem k hlasovým možnostem a věku žáků. Jen v případě žačky 2. ročníku bylo vybráno nové cvičení příliš obtížné (legato spojené se staccatovou částí) s ohledem k věku i hlasové a muzikální vyspělosti dítěte. Učitelka ho sice žačce zapisuje do notového sešitu, ale protože dívka nehraje na žádný nástroj (a ani nikdo doma v rodině), nepřispívá notový záznam k zásadnímu zvládnutí intonační obtížnosti cvičení. Rovněž některé interpretované písně neodpovídají svým rozsahem současným hlasovým možnostem žačky, vyšší tóny jsou proto následně stažené.

Učitelka vyrovnává vokály, dbá na kvalitní dikci - srozumitelnost interpretovaných českých textů je velmi dobrá, u starších žaček však při interpretaci francouzského a italského textu chybí charakter cizího jazyka s poučenou výslovností. Hlasy jsou uvolněné, v některých případech je ale přílišné otevírání úst prováděno na úkor koncentrování hlasu do rezonance (což je zvláště evidentní na vyšších tónech).

U všech žaček bylo prováděno hodnocení jejich výkonů, celkově bylo hodnocení zaměřeno převážně pozitivním směrem. Schopnosti žaček prezentovat své dovednosti na veřejnosti jsou cílevědomě rozvíjeny, komunikace je založena na přátelské bázi při respektování osobnosti učitelky i žáka.

Výuka předmětu je celkově hodnocena jako dobrá.

Hudební nauka

Výuka předmětu je svěřena jediné učitelce, jejíž odborná i pedagogická způsobilost odpovídá realizovanému oboru a pozitivně ovlivňuje úroveň výuky. Kontinuita předmětu mezi jednotlivými ročníky je plně zajištěna, členění a obsah učiva odpovídá schváleným učebním osnovám. Učitelka napsala učebnici nazvanou „Přehled hudební nauky“, která je určena pro vnitřní potřebu ZUŠ Štefánikova. Všichni žáci tuto velmi dobře napsanou učebnici mají, což přispívá ke zvýšení kvality výuky a šetří čas učitelky, který místo často zbytečnému psaní může věnovat praktické stránce výuky. Dokumentace byla shledána v pořádku, stejně tak naplněnost tříd tohoto skupinového předmětu.

Vybavení učebny Hudební nauky je účelné, k dispozici je pianino, audiovizuální technika i potřebné učební pomůcky. Psychohygienické podmínky výuky negativně ovlivňuje nedostatečná zvuková izolace - ve vedlejší třídě hrající žestě často naprosto znemožňují nejen poslech hudební ukázky, ale také znatelně narušují výklad učitelky i schopnost koncentrace žáků.

Výběr informací i kvantitativní stránka učiva odpovídá věku žáků i jejich možnostem. Učitelka při probírání nové látky promyšleně navazuje na dosavadní znalosti žáků, umí zaktivizovat celou třídu, střídá různé činnosti. Cíleně věnuje pozornost nejen rozvíjení vědomostí žáků z oblasti hudební teorie, ale učí je i schopnosti pohotové aplikace těchto poznatků v hudební praxi. Vyučovací doba je plně využita, učitelka si průběžně ověřuje, zda všichni žáci pochopili novou látku i zadávané úkoly, zohledňuje individuální míru nadání i možností každého jednotlivého žáka. Hodnocení je zaměřeno tak, aby podněcovalo zdravou ctižádost dětí. Vědomosti a získané dovednosti žáků dokládají kvalitní pedagogickou práci.

Úroveň výuky předmětu je vynikající.

Přípravná hudební výchova

Výuku předmětu realizuje stejná vyučující jako v Hudební nauce, přechod žáků z přípravného studia do hodin Hudební nauky nejnižšího ročníku I. stupně základního studia je proto bez problémů, návaznost výuky je zajištěna. Členění učiva respektuje učební osnovy. Dokumentace je řádně vedena.

Výuka Přípravné hudební výchovy probíhá ve stejné učebně jako Hudební nauka - vybavení je proto totéž, stejné jsou i nepříznivé psychohygienické podmínky, kdy dechové nástroje ze sousední zvukově nedostatečně izolované třídy velmi citelně narušují výuku.

Sledovaná výuka byla vedena fundovaně a zasvěceně jak po stránce metodické, tak i odborné. Učitelka rozumí dětské psychice, umí si udržet zájem žáků ve skupině, kde je vyučování ztíženo věkovou rozdílností a tím i rozdílnou chápavostí dětí - od mateřské školy až po druhou třídu základní školy. Hodina je pestrá, vyučující střídá různé činnosti, rozvíjí u těchto nejmenších žáků školy nenásilnou formou hudební citění i smysl pro rytmus. Pozorně sleduje a opravuje individuální chyby dětí a to jak při písemných pracích tak i při dalších aktivitách, při zadávání úkolů respektuje zásadu přiměřenosti. Jedině zpěv dětí byl někdy až příliš zvukově intenzivní a tento nedostatek nebyl učitelkou důsledně opravován.

Komunikace je založena na vzájemné důvěře, znalosti většiny dětí jsou na velmi dobré úrovni.

Úroveň výuky Přípravné hudební výchovy je velmi dobrá.

Sborový zpěv

Byla sledována zkouška koncertního sboru, který při ZUŠ Štefánikova pracuje od roku 1983 a má zde pro svou činnost vytvořeny příznivé podmínky. Jedná se o známý dětský sbor „Mládí“, který v minulém roce oslavil 30. výročí svého založení. Od roku 1995 je veden zkušeným a odborně i pedagogicky fundovaným sbormistrem - pracovníkem katedry hudební výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy - který promyšleně navazuje na práci sbormistryně-zakladatelky sboru.

Protože v současné době nemá hlasovou poradkyni, provádí sbormistr hlasovou výchovu členů sboru sám - jeho poučenost v tomto směru potvrzuje přirozený a uvolněný hlasový projev dětí. Hlasy sborových zpěváků jsou posazeny v rezonanci, rovněž intonační stránka je velmi dobrá. Celkový zvuk sboru svědčí o vynikajícím vedení, mimořádně kvalitně znějí soprány, jejich výšky jsou stříbřitě čisté a uvolněné. Zkouška je vedena s naprostým přehledem - sbormistr sleduje jak stránku hlasovou, tak i intonační a výrazovou, zdůrazňuje nezbytnost správného pěveckého frázování, sleduje stabilitu nádechů, dbá na preciznost provedení interpretovaných skladeb. Nezanedbatelným kladem je také jeho péče o kvalitní a srozumitelnou dikci nejen při zpěvu českých, ale i cizojazyčných textů.

Sbormistr si dokáže při zkoušce udržet kázeň a pozornost, žáci jsou vedeni k odpovědnosti a sebekontrolě, která je nezbytná pro dosažení kvalitních výsledků při týmové práci. Organizační pokyny jsou jasné a srozumitelné, dohodnutá pravidla jednání jsou dětem evidentně známá a respektují je.

Výuka Sborového zpěvu je inspekci hodnocena jako vynikající.

Hra na klavír

Zájem vedení školy o tento obor je upřen k vytvoření celkové jednotné koncepce předmětu. Dva roky pracuje ve funkci vedoucí předmětové komise zkušená učitelka, která vede kompletní agendu klavírního oddělení velmi pečlivě a přehledně, organizuje jeho život (zkoušky, přehrávky, koncerty, soutěže, semináře), důsledně sleduje vedení a dodržování povinné dokumentace a vyplňování třídních knih u svých kolegů (studijní plány, protokoly

o zkouškách, přihlášky žáků, zápisy z předmětových komisí). Jednotná linie je sledována ve volbě repertoáru závěrečných zkoušek, kde jsou přesně stanoveny stupnice, etudy a přednesové skladby. Pro nižší ročníky jsou pětkrát do roka organizovány třídní přehrávky, od šestého ročníku jsou přehrávky tři - vzhledem k náročnosti skladeb a délce repertoáru, který vyžaduje dlouhodobější přípravu. Formy a způsoby výuky jsou u jednotlivých učitelek dosti rozdílné. Na kvalitu vzdělávání mají vliv nejenom jejich vlastní pedagogické předpoklady a zkušenosti, ale i formy a způsob výuky. Pedagogický výstup nebyl zcela přesvědčivý u dvou učitelek, opakem však byla prezentace klavírní metodiky ruské školy, kterou zde uplatňuje ve jedna z vyučujících. V této výuce se tvoří hudba zcela od začátku, doslova od prvních krůčků se pěstuje smysl pro hudební vnímání a myšlení. Technická nevyzrálость žáka není v této cestě překážkou. Ve sledované výuce byla v technické části věnována pozornost loktům a uvolněnosti nehrajících prstů. Při nácviu kratšího staccata byla v krácení zvuku vysvětlena úloha konečků prstů, celkově se ovšem sledovala především tónová kultura a dynamická klenba fráze. Učitelka okamžitě zareagovala na nedodržování metra a rytmu mezi frázemi, v přednesu pak řešila se žákyní otázku tempa hrané skladby s ohledem na taneční charakter díla a dobu jeho vzniku (menuet). Žákyně byla motivována k vlastnímu hudebnímu projevu v duchu zachování elementárních zásad hry na klavír, interpretační představu díla, myšlenky a tvůrčí nápady musela formovat ve shodě se stylem, slohem a žánrem. Výuka, podobně jako v ostatních klavírních třídách, splňuje dobré psychohygienické podmínky jak estetickou úroveň učeben, tak nástrojovou vybaveností. Přístup k žákům je inspirativní, důsledný a pečlivý, vzájemná komunikace je bezprostřední a otevřená, na základě vzájemné důvěry. Velký důraz se klade na spolupráci s rodiči.

Vedoucí předmětové komise uplatňuje progresivní formy výuky se specifickými cvičeními. Na písničkách učí žáky transponovat, v předehrách a závěrech, které si žáci mohou sami vymyslet a zkomponovat, podporuje jejich aktivitu a tvůrčí element. Přednesové skladby volí učitelka podle technického problému, který momentálně s žákem řeší. Linií individuálního přístupu směřuje na základě zájmu žáků směřujících ke koncertní činnosti i těch, kteří se chtějí hudbě věnovat neprofesionálně.

Na základě provedených hospitací hodnotí inspekce celkově výuku Hry na klavír jako velmi dobrou.

Hra na flétnu a klarinet

Výuka byla hospitována v pěti vyučovacích hodinách u třech vyučujících. Plánování a příprava vzdělávání ve sledovaných předmětech obou oborů odpovídaly učebním osnovám, kontinuita výuky předmětu mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna se zřetelem na individuální schopnosti žáků, míře jejich talentu a dovednosti. Drobné nedostatky byly zjištěny při kontrole třídních knih ve vyplňování studijního plánu žáka, jeho celkového hodnocení, počtu zameškaných hodin, záznamu o placení příspěvku a charakteristice žáka. Zkušený učitel a mladá učitelka na příčnou flétnu, podobně jako učitel na klarinet dovedli ve výuce dostatečně a účelně využít vlastního uměleckého příkladu, metody a formy výuky směřovaly k dostatečnému pochopení struktury a obsahu studovaných děl. Žáky dostatečně seznamovali se způsoby a návyky efektivního učení při domácí přípravě, pomáhali jim řešit stanovené úkoly a upozorňovali na klíčová úskalí. Na stupnicích byla procvičována deklamace ve staccatu, portamentu, legatu a hraní pod obloučkem. Byly prováděny nátiskové korekce a úprava dýchání s oporou. V interpretaci přednesového repertoáru byla učitelkou i učiteli sledována rytmická ukázněnost, tónová kultivovanost, klenba fráze, v korepetici pak intonace a celková souhra s klavírem. Při volbě literatury se spoléhají učitelé raději na vlastní zdroje, nástrojové vybavení není početné a uspokojí pouze částečně poptávku. Psychohygienické podmínky jsou nevyrovnané -

klarinetová třída má dosti sevřený prostor a nepěkně popraskanou zeď kolem dveří, výuka je zde rušena hlukem ze staveniště a z ulice. Velice pěkný je vztah vyučujících k žákům a opačně. Žáci učitelům naslouchají, respektují dané pokyny, přičemž sami přinášejí svou aktivitou a zájmem nové podněty do výuky. Učitelka je velmi bystrá a energická, důsledně vyžaduje splnění zadané látky. Všichni pedagogové respektují zásady přiměřenosti, využívají ve výuce maximální názornosti, dovedou objektivně ohodnotit interpretační výkon a pozitivně zapůsobit na myšlení žáka. Schopnosti žáků se prezentují na přehrávkách, veřejných koncertech a soutěžích i v rámci souborové hry.

Výuka dechových nástrojů je hodnocena jako vynikající.

Hra na kytaru

Předmět byl sledován u dvou vyučujících. Výuka probíhá pod vedením velmi zkušené dlouholeté pedagožky a mladší učitelky. Při dodržování učebních plánů je patrná rozdílnost v hodnocení účelnosti a vhodnosti vzdělávání, použitých forem a metod práce v neprospěch méně zkušené učitelky. Není zcela zřejmé zda plánované cíle směřují prioritně k rozvíjení specifických schopností žáka a nakolik odpovídají jeho talentu a zájmu. Přitom podmínky pro výuku jsou totožné u obou vyučujících jak ve vhodnosti a účelnosti učebny, tak i v úrovni a celkovém vybavení nástroji. Během hospitovaných hodin byly evidovány nedostatky při dodržování základních technických prvků již od způsobu držení nástroje (pravý loket), až po stavbu rukou (úprava nehtů, výška a směr prstů a celého zápěstí pravé ruky vzhledem k účelnosti použití při zachování předpokladu dalšího technického vývoje). Jinak byla ve vyučovacích hodinách obou učitelek procvičována se žáky „vázaná“ melodie a zvýraznění vrchního hlasu, rozkladová technika, náročnější intervalové spoje, ostřejší arpeggio, vibrato a výraznější dynamika. Zkušenější učitelka hrála spolu se žákyni druhý part a z činnosti její kytarové třídy je patrné, že soustavně vede žáky k souborové a komorní hře ve spolupráci např. s dechovým oddělením. Učitelky korigují a opravují chyby žáků bezprostředně, prověřují výchozí znalosti a dovednosti. U žáků se setkávají s důvěrou, v interakci a komunikaci nebyly shledány negativní jevy.

Předmět Hra na kytaru má hodnocení dobré.

Hra na housle

Významně zastupuje výuku smyčcových nástrojů. Vždyť ředitel, ale i rovněž jeho zástupkyně - vedoucí této předmětové komise, jsou houslisté a tento předmět i na škole vyučují. Předmět byl inspekci hospitován v šesti vyučovacích hodinách u dvou učitelů a dvou učitelek. Učivo odpovídá učebním osnovám a řídí se podle učebních plánů. Kontinuita nejenom mezi jednotlivými ročníky, ale i mezi jednotlivými houslovými třídami je zajištěna na bázi vzájemné spolupráce a jednotné koncepce celého oddělení. Vedoucí houslové sekce svolává dle potřeby své kolegy, diskutují o žácích a společných problémech, konfrontují své poznatky a přijímají kritiku. Společně se scházejí po interních večírcích, koncertech a přehrávkách, kde hodnotí výkony žáků a výsledky své práce. Pedagogům jde v první řadě o výchovu dětí, která je nadřazena osobním zájmům a ambicím. Mladí učitelé jsou tak vedeni ke vztahu k dětem již od počátku svého působení na škole, brzy jsou seznámeni s prací svých kolegů a uměleckou úrovní každého z žáků. Vzbuzovat u dětí zájem, tvořivost, lásku k nástroji a hudbě je hlavním krédem oddělení, kde ze vztahu jeden k druhému je mezi pedagogickým sborem udržována vzájemná úcta a důvěra.

Na jednotlivých hodinách byla ve výuce registrována v technické části práce s volným a tvárným zápěstím pravé ruky, korekce držení nástroje (hlavně loket pravé ruky) s úpravou

levé ruky (u přestupu žáka z jiné školy). Procvičovány byly hladké výměny smyků a hraní osminových rytmických hodnot u špičky, frázování a správná akcentace pod obloučkem s pregnaností tečkovaného rytmu. V přednesovém repertoáru učitelka vysvětlila charakter taneční suity, v dramatičnosti skladby vyzvedla úlohu tempa, dynamiky a agogiky, ale rovněž i úlohu barvy a nástrojového kontrastu při sólové hře s orchestrem. Při interpretaci jednodušších skladbiček byli žáci vedeni k rozvoji komplexnějších vědomostí a dovedností, transponovali do jiných tónin a byl jim dán prostor pro vlastní tvůrčí a improvizální schopnosti. Na škole je učitelem houslí perfektně veden sklad hudebních nástrojů s bezpečnostním uzamčením, celková vybavenost smyčcovými nástroji pokryje zájem žáků. Nedávno zakoupila škola nová pouzdra. Jedna z učeben v druhém traktu pronajaté části budovy trpí hlukem ze staveniště, v letních měsících je vystavena přílišnému teplu, podobně jako v zimě, kde ústřední topení je součástí systému napájeného vedlejší firmou a nelze je ničím regulovat. Škola se snažila zlepšit tyto podmínky a zakoupila do učebny stojací ventilátor, což se ukázalo jako málo účinné. Ostatní učebny jsou na velmi dobré úrovni a splňují psychohygienické podmínky. Celkově mezi učiteli vládne dobrá atmosféra, pedagogická práce je baví a mají k ní vztah. K žákům mají zdravý aktivní přístup s citlivým a instruktivním vedením, žáci jsou pozorní a soustředění. Učitelé i učitelky novou učební látku trpělivě vysvětlí, provádějí hodnocení a analýzu chyb, oceňují snahu a dovedou pochválit. Žáci se zapojují do soutěží a přehlídek, prezentují se na interních a veřejných koncertech, věnují se komorní a orchestrální hře ve školních souborech.

Výuku předmětu Hra na housle hodnotí inspekce jako příkladnou.

Celkové hodnocení předmětů hudebního oboru:

Plánování a příprava výuky jsou velmi dobré. Personální podmínky a materiálně-technické podmínky mají nadprůměrnou úroveň. Organizace, formy a metody výuky, rovněž tak motivace a hodnocení mají výraznou převahu pozitiv. Interakce a komunikace je velmi dobrá.

Kvalita výuky předmětů hudebního oboru je celkově hodnocena jako nadprůměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel a zástupce průběžně realizují „Plán hospitací“ u vyučujících všech předmětů. Vedle plánovaných hospitací jsou vedeny i hospitace mimořádné a neohlášené. Každý jednotlivý úsek má vlastní plán činnosti, který vychází z plánu školy a řeší specifické problémy. Za kvalitu individuálních plánů a plánů předmětových komisí odpovídá vedoucí předmětové komise. Kromě pracovní doby určené rozvrhem se učitel povinně zúčastňuje provozních a pedagogických porad, předmětových komisí, přijímacích a závěrečných zkoušek, interních a veřejných koncertů dle příslušných oborů (viz „Základní povinnosti učitele“, vydaných ředitelstvem školy). „Orientační plán koncertů“ pak udává hlavní termíny koncertů.

V dlouhodobější koncepci školy se řediteli daří doplňovat pedagogický sbor osobnostmi a schopnými mladými lidmi. V klavírní sekci se od nové vedoucí klavírní předmětové komise očekává jasnější směr s progresivní výukou, ale i dechové oddělení má větší ambice a hledá ještě silnější pozici. Zlegalizování a vybudování specializovaných předmětů v rámci zavedení nových oborů je dlouhodobější vizí a přáním celé školy, jak zareagovat na vzrůstající zájem

veřejnosti o druh této výuky (jazzové oddělení, animace, klavírní improvizace, oddělení hudebně-scénické dramatiky).

V plánování předmětu přípravného studia Pěvecké hlasové výuky a Hry na akordeon není důsledně dodržován učební plán (viz Hodnocení kvality vzdělávání a Kontrolní mechanismy).

Plánování má i na základě zjištěných nedostatků v přípravném studiu dvou předmětů celkově spíše nadprůměrnou úroveň.

Organizování

„Organizační řád“ je zpracován na základě vyhlášky MŠMT o základní škole, platné od 1. září 1991, v návaznosti na zákon ČNR č. 29/84 Sb. o soustavě základních a středních škol ve znění pozdějších předpisů a s přihlédnutím k podmínkám ZUŠ. Vedle toho vedení školy vydalo „Upřesňující organizační opatření“, které se týká všech zaměstnanců pedagogických i provozních, stejně jako způsobu kontaktu správy školy s veřejností a pedagogy. Stanovuje např. úřední hodiny administrativy, způsob předávání pošty, dokumentů a vzkazů, platbu školného, realizaci hospitací, účast učitelů na vystoupeních žáků, organizování pedagogických porad, zápis příchodů a odchodů ve vrátnici, návštěvy. Dále pak „Řád školy“ s ustanovením pro žáky a rodiče určuje práva a povinnosti žáků a má čtyři části: o rozsahu platnosti, o pracovním poměru, o mzdě a náhradě výdajů. „Organizace koncertů ve školním roce 1999/2000“ popisuje místo, dobu a čas konání koncertů a jmenuje zodpovědné pedagogy.

Osobní materiály a ochrana dat je zajištěna v trezoru kanceláře hospodářky školy. Přihlášky žáků jsou evidovány v počítači, další dokumentace je u zástupkyně ředitele. Pedagogické porady se konají v intervalu cca 3 - 4 neděl, zápisy ze schůzek předmětových komisí vedou velmi důsledně a poctivě jejich vedoucí (klavírní a houslová je přímo vzorová). Vnější i vnitřní informační systém je propracován účinně, ředitel pravidelně kromě interních příkazů vydává „Oběžník“, který podepisují učitelé ve vrátnici, „Vnitřní pokyny ředitele“ visí na nástěnkách v každém patře budovy. Učitel pověřený vedením knihovny, notového archivu apod. vykonává příslušnou administrativu s tím spojenou. Půjčování nástrojů lze uskutečnit pouze řádně vyplněným půjčovním listem ve dvojím zhotovení. Pokud se učitel ze závažných důvodů nemůže zúčastnit vyučování, vyplní formulář „Hlášení změny vyučování“ a „Rozpis náhradního vyučování“ a předloží jej řediteli, nebo jeho zástupkyni ke schválení.

Sdružení rodičů má pětičlenný výbor. Ze zřízeného vlastního účtu přispívají rodiče na festivalové koncerty, opravu nástrojů, dotují účast na soutěžích (zápisné, cestovné, ubytování), absolventům kupují věcné dary. Zásady hospodaření FKSP v rámci školy jsou vypracovány a všeobecně známy (příspěvky na obědy, pracovní a životní jubilea, výpomoc na bytové účely, půjčky, rekreace). Na škole probíhá školení PO a BOZP stávajících, ale i nově nastupujících učitelů v souladu s úplným zněním zákona PO ČNR č. 91/1995 Sb. a Zákoníkem práce podle §39.

Výroční zpráva hodnotí výuku jednotlivých oborů, zdůrazňuje činnost klasického orchestru a jazzbandu, tanečního souboru „Jaro“, pěveckého sboru „Mládí“ a všímá si jejich účasti na festivalech a koncertech doma i v zahraničí. Ukazuje na problematiku kolem rekonstrukce půdních prostor pro výtvarné oddělení (pozn. již úspěšně zakončena podle harmonogramu), mluví o personálním zabezpečení na pracovištích, včetně detašovaného pracoviště na III. ZŠ Barrandov. Výroční zpráva postrádá hlubší a konkrétní rozbor hospodářské činnosti školy. Organizace výuky probíhá v maximální snaze o dodržení vysokého standardu psychohygienických podmínek a estetické úrovně učeben s celkovým prostředím a funkčností školy.

Sledovanou oblast organizování hodnotí inspekce jako příkladnou.

Vedení a motivování pracovníků

V systému vedení a motivování pracovníků jsou stanovena kritéria ohodnocování pracovníků. Ředitel si všímá aktivity pedagogů, sleduje výsledky jejich práce, účasti žáků na interních a veřejných koncertech, přehlídkách a soutěžích, oceňuje zájem učitelů o celkové dění ve škole. Škola vede a motivuje učitele k soustavné péči o odborné sebevzdělávání. Učitelé a učitelky školy se vzdělávají v rámci Metodického centra HAMU, rozšiřují si vzdělání na vysokých pedagogických a uměleckých školách. Vedle toho se průběžně zúčastňují celopražských setkání učitelů po jednotlivých sekcích, kde si vzájemně sdělují metodické poznatky a nové formy výuky.

Vedení a motivování pracovníků je na vynikající úrovni.

Kontrolní mechanismy

Příchody a odchody všech učitelů a provozních zaměstnanců se zapisují ve vrátnici. Tímto opatřením je zamezeno vniknutí neoprávněné osoby do objektu školy, zajištěna kontrola a ochrana fyzických osob a majetku.

Inspekce zjistila v předmětech Hra na akordeon a Pěvecká hlasová výchova nedodržení učebního plánu č. 1 schváleným MŠMT dne 26. června 1995 pod čj. 18.418/95 s účinností od 1. září 1995, a to v přípravném studiu, kdy tři žáci měli namísto předepsané organizované výuky ve skupině samostatnou hodinu a platili stejnou částku jako žáci individuální výuky I. stupně základního studia. Tím došlo k porušení § 3 odst. 1 zákona č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Celkovou uměleckou úroveň školy průběžně kontroluje a na svých schůzkách vyhodnocuje desetičlenná umělecká rada, na jednotlivých úsecích pak vedoucí předmětových komisí. Jednotlivá kontrola výuky předmětů je zajištěna již výše jmenovanými hospitacemi, které provádí ředitel nebo jeho zástupkyně, zápisy v třídních knihách nejsou vždy vedeny. Ředitel školy kontroluje účast pedagogů na poradách a koncertech, zúčastňuje se vyhodnocování umělecké činnosti a zaujímá stanoviska k výsledkům výuky. Vedení školy stanovilo učitelům přesné pokyny jak zacházet s povinnou dokumentací („Základní povinnosti učitele“). Zavedené tiskopisy musí učitelé vyplňovat včas a v zadaném termínu na začátku školního roku, kdy je mají předávat řediteli ke kontrole a k podpisu. Inspekce však zjistila v tomto směru nedůslednost v provedení kontroly především u předmětů Hra na akordeon a Pěvecká hlasová výchova, kde zápisy v třídních knihách jsou neúplné. K základním povinnostem učitele hlavního oboru a učitele PHV patří i kontrola vybírání školného.

Kontrolní činnost má teoreticky důkladně vypracovaný systém, v praxi má drobné a formální nedostatky.

Hodnocení kvality řízení

V oblasti plánování výuky se nedodrží důsledně učební plán v přípravném studiu Pěvecké hlasové výchovy a Hry na akordeon. Výstupy a výsledky výuky, jakožto činnost jednotlivých oddělení je ve větší míře kontrolována a vyhodnocována, nechybí účinná motivace pedagogů. Organizační struktura školy má průhledný systém řízení s přesně vymezenými kompetencemi a povinnostmi administrativních pracovníků a pedagogů školy. Ředitel sleduje jednotnou linii školy a kvalitní práci na všech odděleních, dbá o rozvoj školy ve všech oblastech její činnosti. Úlohu školy vnímá v širším kontextu kulturně-spoločenského významu, přičemž čerpá ze svých dlouholetých zkušeností a poznatků jak z dlouholetého

působení v zahraničí, tak z pozice předsedy Ústřední umělecké rady základních uměleckých škol ČR.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V Základní umělecké škole Štefánikova 19, Praha 5 - Smíchov se v návaznosti na aktualizaci učebních osnov vyučuje ve výtvarném oboru Animovaná tvorba a v hudebním oboru předmět Jazzový klavír (z gremiální porady náměstka ministra čj. 18.695/97-20, potvrzeno písemnou informací odboru 22 MŠMT k učebním plánům a osnovám pro ZUŠ čj. 17.480/2000-22).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- učební plány č. 1 - 43 schválené pro ZUŠ pod čj. 18. 418/95, s účinností od 1. září 1995 a platné učební osnovy pro LŠU z let 1981 - 1989
- povinná dokumentace školy stanovená § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol MŠMT ČR čj. ŠÚ/171/96/4-01-P5
- zřizovací listina ŠÚ Praha 5 čj. ŠÚ/638/Vei/95 ze dne 4. října 1995 a změna zřizovací listiny čj. ŠÚ/340/Vei/00 ze dne 4. dubna 2000
- výkaz o ZUŠ podle stavu k 15. 10. 1999
- organizační řád
- organizační struktura školy
- upřesňující organizační opatření
- pracovní řád
- řád školy - ustanovení pro žáky a rodiče
- základní povinnosti učitele
- základní koncepce školy pro školní rok 1999/2000
- výroční zpráva za školní rok 1998/99
- harmonogram ředitelských hospitací
- osvědčení FÚ pro Prahu 5 o registraci čj. 901042/95/R ze dne 1. listopadu 1995
- jmenovací listina ředitele čj. ŠÚ/419/Vei/92 ze dne 14. prosince 1992
- nové školné s platností od 1. září 1999
- orientační plán a organizace koncertů ve školním roce 1999/2000
- informace odboru 22 MŠMT k učebním plánům a osnovám čj. 17 480/2000-22

ZÁVĚR

Doporučení:

Důsledněji provádět kontrolu povinné dokumentace - záznamy v třídních knihách.

- *Personální podmínky splňuje stoprocentní pedagogická a odborná způsobilost vyučujících. Vybavení učeben, hledání a řešení vhodných prostor (umístění výtvarného oboru v nově rekonstruovaném půdním prostoru), vypovídá dostatečně o úsilí školy vytvářet materiálně-technické podmínky na nejlepší možné úrovni. Méně příznivé jsou psychohygienické podmínky, kdy výuku Hudební nauky a Přípravné hudební výchovy ovlivňuje nedostatečná zvuková izolace učeben, v dalších předmětech negativně působí i hluk ze stavenišť, který ruší především výuku Hry na klarinet a Hry na housle.*
- *Hudební obor, který byl před lety velmi neúplný a kvalitativně nesourodý dostává kompaktní podobu na klavírním oddělení, plnohodnotné dechové oddělení v téměř úplné sestavě klasické orchestrální nástrojové sekce se doplňuje učiteli z renomovaných a kvalitních umělců. Pro smyčcové oddělení je typická odborná úroveň, svědomitost a vzájemná spolupráce pedagogů, na kytarovém oddělení se odchodem kvalitního učitele zviditelnila nutnost personální rekonstrukce. Zcela novou dimenzi získalo výtvarné oddělení na základě vytvoření již výše uvedených podmínek. Výsledky dětského sboru „Mládí“ a tanečního souboru „Jaro“ jsou motivujícím příkladem pro celou školu. V rámci učebních plánů působí na škole také orchestr mladších a orchestr starších žáků, dále pak Studentský orchestr a Jazzband. Škola rozšiřuje předmětovou nabídku (Jazzový klavír, Animace) a usiluje o znovuzřízení Literárně-dramatického oboru, v jehož rámci by se vyučovala hudebně-scénická dramatika. Ideální představou koncepčního završení činnosti školy je syntetické sloučení výstupů všech oborů v hudebně - dramatických produkcích s tanečními prvky.*
- *Velmi důkladně jsou vypracovány směrnice a pokyny pro oblast řízení školy, jejich funkčnost a hlavně účelnost uvádění do praxe má však ještě určité drobné a formální nedostatky.*

Při orientační inspekci nebylo v souvislosti s výchovně-vzdělávací činností zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků.

Na základě zjištění ČŠI je tato základní umělecká škola ve sledovaných oblastech vzdělávání a řízení celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miloš Formáček
Členové týmu	Mgr. Ludmila Pažoutová

V Praze dne 31. května 2000

Datum a podpis ředitele stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. června 2000.....

Razítko

Ředitel základní umělecké školy	Podpis
Mgr. Pravoslav Kohout

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Pha 5, Na Valentince 5	12. 7. 2000	1017
Zřizovatel - ŠÚ Praha 5	dtto	dtto

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		bez připomínek